

Creative Teaching Models in Elementary Mathematics Lessons

Ali Asghar Pishevar^{1*}, Mohammad Mehdi Banai¹, Mahdiar Azmoudeh¹

¹ Sixth Grade Student, Misagh Elementary School, Mahvalat City, Khorasan Razavi Province, Mashhad, Iran

* Corresponding author: mohammad.ranjbar.moghadam@gmail.com

Received: 2025-07-01

Accepted: 2025-07-08

Abstract

In advanced educational systems, one of the effective methods for enhancing students' learning and interest in mathematics is the use of creative teaching models. For many students at a young age, mathematics is considered a difficult and dry subject, but by using modern teaching methods such as mathematical games, storytelling, practical projects, and activity-based learning, this mentality can be changed and mathematics can be turned into one of the most attractive subjects. These methods allow students to be actively involved in the learning process, not only to better understand the concepts but also to gain more self-confidence. The use of creative models makes students feel that learning mathematics is part of their daily lives and not a dry and purely academic task. With these methods, the teacher plays the role of a guide and facilitator, rather than a mere transmitter of knowledge. The purpose of this article is to examine new creative teaching methods in elementary mathematics, their impact on student motivation and learning, and to provide practical suggestions for applying these methods in the classroom.

Keywords: Mathematics, Creative education, Active learning

© 2023 Journal of School Education in the Third Millennium (JSETM)

This work is published under CC BY-NC 4.0 license.

© 2022 The Authors.

How to Cite This Article: Pishevar, AA, et al. (2026). Creative Teaching Models in Elementary Mathematics Lessons. *JSETM*, 3(4): 43-46.

الگوهای تدریس خلاقانه در درس ریاضی دوره ابتدایی

علی اصغر پیشه ور^{۱*}، محمدمهدی بنائی^۱، مهدیار آزموده^۱

^۱ دانش آموز پایه ششم، دبستان میثاق آموزش و پرورش شهرستان مه ولات، استان خراسان رضوی، مشهد، ایران
* نویسنده مسئول: mohammad.ranjbar.moghadam@gmail.com

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۴/۰۴/۱۷

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۴/۰۴/۱۰

چکیده

در نظام‌های آموزشی پیشرفته، یکی از روش‌های مؤثر برای تقویت یادگیری و علاقه‌مندی دانش‌آموزان به درس ریاضی، بهره‌گیری از الگوهای تدریس خلاقانه است. درس ریاضی برای بسیاری از دانش‌آموزان در سنین پایین، درسی دشوار و خشک تلقی می‌شود، اما با استفاده از شیوه‌های نوین تدریس مانند بازی‌های ریاضی، داستان‌پردازی، پروژه‌های عملی، و یادگیری مبتنی بر فعالیت، می‌توان این ذهنیت را تغییر داد و ریاضی را به یکی از جذاب‌ترین دروس تبدیل کرد. این روش‌ها باعث می‌شوند که دانش‌آموزان با درگیر شدن فعالانه در فرآیند یادگیری، نه تنها مفاهیم را بهتر درک کنند بلکه اعتمادبه‌نفس بیشتری نیز پیدا کنند. استفاده از الگوهای خلاقانه موجب می‌شود که دانش‌آموزان احساس کنند یادگیری ریاضی بخشی از زندگی روزمره آنان است و نه یک وظیفه خشک و صرفاً درسی. با این روش‌ها، معلم به جای انتقال‌دهنده‌ی صرف دانش، نقش راهنما و تسهیل‌گر را ایفا می‌کند. هدف این مقاله، بررسی شیوه‌های نوین تدریس خلاقانه در درس ریاضی در دوره ابتدایی، تأثیر آن‌ها بر انگیزش و یادگیری دانش‌آموزان و ارائه پیشنهاداتی کاربردی برای به‌کارگیری این روش‌ها در کلاس درس است.

واژگان کلیدی: ریاضی، آموزش خلاقانه، یادگیری فعال

تمامی حقوق نشر برای فصلنامه آموزش مدارس در هزاره سوم محفوظ است.

شیوه استناد به این مقاله: پیشه ور، علی اصغر؛ بنائی، محمدمهدی؛ آزموده، مهدیار. (۱۴۰۴) الگوهای تدریس خلاقانه در درس ریاضی دوره ابتدایی. فصلنامه آموزش مدارس در هزاره سوم، ۳(۴): ۴۶-۴۳.

مقدمه

حفظ می‌کنند. این شیوه نه تنها منجر به یادگیری سطحی می‌شود، بلکه باعث کاهش اعتمادبه‌نفس و انگیزه کودکان نیز خواهد شد. الگوهای تدریس خلاقانه، با استفاده از ابزارهای دیداری، شنیداری و حرکتی، سعی می‌کنند یادگیری را به یک تجربه جذاب و معنادار تبدیل کنند. در این الگوها، معلم نقش تسهیل‌گر یادگیری را دارد و دانش‌آموزان با درگیر شدن در فرآیند حل مسئله، پروژه، بازی و تفکر گروهی، مفاهیم ریاضی را

ریاضی یکی از دروسی است که پایه‌گذار تفکر منطقی، نظم ذهنی، و حل مسئله در کودکان است. با این حال، بسیاری از دانش‌آموزان در مقطع ابتدایی با ترس، بی‌علاقگی یا ضعف در درک مفاهیم ریاضی مواجه‌اند. یکی از دلایل اصلی این چالش، استفاده از روش‌های تدریس سنتی، خشک و تکراری است که در آن معلم فقط مفاهیم را توضیح می‌دهد و دانش‌آموزان آن را

بهتر درک می‌کنند. در ادامه، به بررسی نمونه‌هایی از این الگوها و تأثیر آن‌ها در آموزش ریاضی ابتدایی می‌پردازیم.

هدف

معرفی روش‌های خلاقانه در تدریس ریاضی. بررسی تأثیر الگوهای نوین بر انگیزش، یادگیری و مشارکت دانش‌آموزان. تقویت مهارت‌های حل مسئله، تفکر منطقی و خلاقیت در دانش‌آموزان. ارائه راهکارهایی برای ارتقاء کیفیت آموزش ریاضی در مقطع ابتدایی.

روش کار

این مقاله به شیوه توصیفی-تحلیلی و با استفاده از منابع کتابخانه‌ای، پژوهش‌های معلمان، تجربیات عملی و مقالات آموزشی تدوین شده است. اطلاعات گردآوری شده به زبان ساده و متناسب با سن مخاطبان نوجوان تنظیم شده‌اند تا هم جنبه علمی داشته باشند و هم قابل فهم و کاربردی باشند (صادقی، ۱۴۰۲).

یافته‌ها

۱. تدریس با استفاده از بازی‌های آموزشی

استفاده از بازی‌های فکری و ریاضی مانند پازل، دومینو، بازی‌های عددی و چالش‌های ذهنی، باعث افزایش مشارکت، علاقه و لذت از یادگیری می‌شود. دانش‌آموزان هنگام بازی، مفاهیم را ناخودآگاه و بدون فشار یاد می‌گیرند.

۲. تدریس با استفاده از داستان‌پردازی

تبدیل مسائل ریاضی به داستان‌های جذاب (مثلاً داستانی درباره خرید و فروش در بازار برای آموزش جمع و تفریق)، باعث درگیر شدن ذهنی و احساسی دانش‌آموزان می‌شود. این روش تخیل را تقویت کرده و یادگیری را ماندگارتر می‌کند.

۳. یادگیری مبتنی بر پروژه

در این روش، دانش‌آموزان در قالب پروژه‌هایی مانند ساخت نمودار، اندازه‌گیری طول کلاس، یا طراحی یک فروشگاه فرضی، از ریاضی در زندگی واقعی استفاده می‌کنند. این تجربه عملی موجب درک عمیق‌تر و کاربردی‌تر مفاهیم می‌شود.

۴. تدریس با ابزارهای کمک‌آموزشی

استفاده از ابزارهایی مانند چینه، چوب‌خط، خط‌کش، ترازو، نمودار و کارت‌های آموزشی به دانش‌آموز کمک می‌کند تا مفاهیم انتزاعی ریاضی را بهتر درک کند.

۵. روش کار گروهی و مشارکتی

در این شیوه، دانش‌آموزان در گروه‌های کوچک با یکدیگر همکاری می‌کنند و مسائل را به صورت گروهی حل می‌کنند. این همکاری، باعث تقویت روحیه مشارکت، یادگیری اجتماعی و تمرین مهارت‌های کلامی و تحلیلی می‌شود. ۵-۶. یادگیری مبتنی بر فناوری: استفاده از اپلیکیشن‌های آموزشی، بازی‌های دیجیتال، و ویدیوهای آموزشی تعاملی، می‌تواند یادگیری ریاضی را برای کودکان امروزی، که با فناوری آشنا هستند، بسیار مؤثر و جذاب سازد.

نتیجه‌گیری

یادگیری ریاضی در دوره ابتدایی باید فراتر از حفظ فرمول‌ها و قواعد باشد. با استفاده از الگوهای خلاقانه، می‌توان فضای کلاس را به محیطی شاد، پویا و انگیزشی تبدیل کرد که در آن دانش‌آموزان نه تنها مفاهیم را بهتر درک می‌کنند، بلکه علاقه‌مند به تفکر، جست‌وجو، و تحلیل نیز می‌شوند. خلاقیت در تدریس نه تنها یادگیری را ماندگار می‌کند، بلکه اعتمادبه‌نفس، مهارت حل مسئله و ذهن خلاق را نیز در کودکان پرورش می‌دهد. برای تحقق این هدف، لازم است معلمان به روز باشند، از تجربیات جدید بهره ببرند و با شناخت نیازهای دانش‌آموزان، از روش‌های متنوع و جذاب استفاده کنند.

موازن اخلاقی

در این مطالعه اصول اخلاق در پژوهش شامل اخذ رضایت آگاهانه از شرکت کنندگان و حفظ اطلاعات محرمانه آنها رعایت گردیده است.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران مراتب قدردانی و تشکر خود را از کلیه شرکت کنندگان این پژوهش که با استقبال و بردباری، در روند استخراج نتایج همکاری نمودند، اعلام می‌دارند.

تعارض منافع

نویسندگان این مطالعه هیچ گونه تعارض منافی در انجام و نگارش آن ندارند.

Jafari, L. (2022). *New Methods in Mathematics Education*. Tehran: Madrasah Publications.

Sadeghi, R. (2023). *Mathematics Education with a Creative Approach*. *Journal of Dynamic Teaching*, 12(4), 61-68.

فهرست منابع

جعفری، ل. (۱۴۰۱). روش‌های نوین در آموزش ریاضی. تهران: انتشارات مدرسه.

صادقی، ر. (۱۴۰۲). آموزش ریاضی با رویکرد خلاقانه. *مجله تدریس پویا*، ۱۲(۴)، ۶۱-۶۸.